

POGRAŻYĆ (11) *vb pf*

pograżyć, [**pogreżyć**] (10), **pograzić** (1); pograżyć : pograzić *RejPs* (2:1).

o jasne. ◇ *W inf* -grą- (3), [-grę-]; w pozostałych formach -grą-.

inf pograżyć (3), [**pogreżyć**]. ◇ *fut 2 sg* pograżysz (1). ◇ *3 pl* pograżą (1). ◇ *praet 3 sg f* pograżyła (2). ◇ *imp 2 sg* pograż (1). ◇ *con 3 sg f by* pograżyła (1). ◇ *impers con by* pograż(o)no (1). ◇ *part praet act* pograżywszy (1).

Sł stp: pogreżyć, *Cn brak*, *Linde XVI w.* (jeden z niżej notowanych przykładów).

Zanurzyć [w tym: kogo, co (10)] (11) :

Przen (1) : bom tho był powinien vczynić/ dla cźci pániey fwey Dwomey/ kthorą w.m. pograżyć/ á podleifą niż Dworzánin vczynić chcelz *Górndworz Kk2*.

a. Zatopić (9) : *TarDuch A6*; Kiedy nieprzyiaciel thwoy po pás w wodę wpádnie/ poday mu rękę/ á wyrwi go z niebefpieczeńtwa: ále kiedy ták wpádnie/ iż mu lie w gębę lać pocźnie/ náłthąp ná łeb/ á pograż go do ofátka. *Górndworz Cc7*; Y owłzem vciekaymy iáko z wody przed tonącymi/ ponieważ oni/ iefli lię około nich wwiác będziefz rychley ciebie pograżą z sobą befpiecznego/ niż lię fámi wynorzą od rátkunku twoiego *WysKaz 12*.

Zwrot: »pograżyć do głębokości morskiej« (1): A ktoby dał z fiebie pogorźzenie iednemu z tych máłych dziatek kthorzy w mię wierzą/ ráczey by mu wwiązano kámieñ młynłki v iego ślyie/ y pograżono precz do głębokości morłkiey [*et demergatur in profundum maris*]. *Leop Matth 18/6*.

Przen (5) : á wydrzy mię ftey głębokości náwálney niżli by mię práwie do końcá pograżiłá. *RejPs 101, 100*; *SkarJedn 386*; [Wielkieć teraz fá [...] niepogody złych á niewiernych ludzi/ ktorzy wítáwicznie fye burzą/ chcąc tę łodkę Piotrowę pogreżyć *ZebrzydOdpow k*].

W przeciwstawieniu: »podnieść ... pograżyć« (1): á ma [*Fortuna*] tho sobie zá igrzyłko/ podnieść kto lie iey podoba/ áż pod obłoki/ cźłowieká niegodne^{go}/ nikkźemnego: á záfię pograżyć do dná/ ledwe nie do pieklá te/ ktorzy byli godni wyfokiey ftołice. *Górndworz D3*.

Zwroty: »pograżyć do dna« (1): *Górndworz D3 cf W przeciwstawieniu*.

»pograżyć na głębość« (1): Bowiem ty miły pánie pograżyłz ná głęboć fprawy ich/ ábowiem cźłek złoćiwy á zákrawáwiony niedotrwa y do połowice żywotá fwoiego *RejPs 82v*.

b. Zagłębić w masie czegoś [w czym] (1) : á tem rázem kilká ich [*chłopiát*] przybyeżawłły práwie ręce wnich [*jabłkach*] pograżywłły/ onych ná korzec y więcey nábrali. *GliczKsiąz Iv*.

Formacje współrdzenne cf GRAZAĆ.

Synonimy: **a.** potopić, utopić, zanurzyć, zatopić.

Cf **POGRAŻENIE, POGRAŻONY**